

THE SOLUTIONS TO STRENGTHEN LEGAL EDUCATION AND IMPROVE LAW AWARENESS FOR STUDENTS OF TAY BAC UNIVERSITY**Deo Thi Thuy***Tay Bac University*

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Received: 04/8/2023	Legal education and raising legal consciousness for young generations, pupils and students is one of the important tasks in the national education system in countries around the world, including Vietnam. The article focuses on researching and understanding the position, role and function of legal consciousness, the researching current state of legal consciousness and legal education, raising the legal consciousness for students of Tay Bac University. The article uses research methods such as analysis, synthesis, investigation, data collection and processing. Thereby, the research summarizing and evaluating the achieved results, pointing out the shortcomings and limitations in the education of legal consciousness for students of Tay Bac University. At the same time, the research suggested some solutions to further improve the effectiveness of legal consciousness education for Tay Bac University students in the coming time. In addition, the research also contributing to improving the knowledge and capacity of legal consciousness of the children, building and developing the Tay Bac homeland to become richer and more civilized.
Revised: 26/6/2024	
Published: 26/6/2024	
KEYWORDS	
Law	
Consciousness	
Solutions	
Students	
Tay Bac University	

GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC PHÁP LUẬT, NÂNG CAO Ý THỨC PHÁP LUẬT CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY BẮC**Đèo Thị Thủy***Trường Đại học Tây Bắc*

THÔNG TIN BÀI BÁO	TÓM TẮT
Ngày nhận bài: 04/8/2023	Giáo dục pháp luật và nâng cao ý thức pháp luật cho thế hệ trẻ, học sinh, sinh viên là một trong những nhiệm vụ quan trọng trong hệ thống giáo dục quốc dân tại các quốc gia trên thế giới, trong đó có Việt Nam. Bài viết tập trung nghiên cứu, tìm hiểu vị trí, vai trò và chức năng của ý thức pháp luật, nghiên cứu thực trạng ý thức pháp luật và công tác giáo dục pháp luật, nâng cao ý thức pháp luật cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc. Bài viết sử dụng phương pháp nghiên cứu như: phân tích, tổng hợp, điều tra, thu thập, xử lý số liệu. Qua đó, nghiên cứu góp phần tổng kết, đánh giá kết quả đạt được, chỉ ra những tồn tại, hạn chế trong công tác giáo dục ý thức pháp luật cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc. Đồng thời, nghiên cứu đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hơn nữa hiệu quả của công tác giáo dục ý thức pháp luật cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc trong thời gian tới. Ngoài ra, nghiên cứu còn góp phần nâng cao trình độ hiểu biết và năng lực ý thức pháp luật của các em, xây dựng và phát triển quê hương Tây Bắc ngày một giàu mạnh, văn minh.
Ngày hoàn thiện: 26/6/2024	
Ngày đăng: 26/6/2024	
TỪ KHÓA	
Pháp luật	
Ý thức	
Giải pháp	
Sinh viên	
Đại học Tây Bắc	

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.8489>Email: deothuy@utb.edu.vn<http://jst.tnu.edu.vn>

29

Email: jst@tnu.edu.vn

1. Giới thiệu

Theo lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, pháp luật và Nhà nước là hai hiện tượng lịch sử phổ biến và tồn tại khách quan trong đời sống chính trị - xã hội. Cùng với Nhà nước, pháp luật có vị trí, vai trò quan trọng trong tiến trình hình thành và phát triển của lịch sử nhân loại. Đặc biệt là trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa tại Việt Nam hiện nay, pháp luật và việc nâng cao ý thức pháp luật có vị trí, vai trò quan trọng trong việc tạo dựng môi trường hòa bình, ổn định, thượng tôn pháp luật, xây dựng và phát triển đất nước độc lập, tự do, hạnh phúc, giàu mạnh, dân chủ, văn minh và phát triển thịnh vượng như Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng khẳng định: “Tăng cường pháp chế, bảo đảm kỷ cương xã hội, trước hết là việc thực thi tinh thần thượng tôn pháp luật” [1, tr. 202]. Do đó, việc tăng cường giáo dục, phổ biến kiến thức pháp luật, nâng cao ý thức pháp luật cho các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ, học sinh, sinh viên; trong đó có sinh viên Trường Đại học Tây Bắc là hết sức cần thiết và có ý nghĩa vô cùng quan trọng.

Nghiên cứu về công tác giáo dục pháp luật và nâng cao ý thức pháp luật cho thế hệ trẻ cho học sinh, sinh viên thu hút sự quan tâm của các cơ quan, tổ chức, đội ngũ chuyên gia, các nhà khoa học, tiếp cận ở nhiều góc độ, khía cạnh khác nhau: Luận án tiến sĩ của tác giả Đào Duy Tân về “Đặc điểm quá trình hình thành ý thức pháp luật ở Việt Nam hiện nay” [2, tr. 19] đi sâu phân tích nội hàm ý thức pháp luật, đặc điểm ý thức pháp luật, thực trạng ý thức pháp luật tại Việt Nam.

Tác giả Phan Hồng Dương với nghiên cứu “Thực trạng và giải pháp giáo dục pháp luật và nâng cao ý thức pháp luật cho học sinh, sinh viên” [3, tr. 143] đăng trên Tạp chí Nghiên cứu lập pháp số 6 năm 2009 nhấn mạnh vị trí, vai trò và tầm quan trọng của công tác giáo dục pháp luật cho học sinh, sinh viên; phân tích, đánh giá thực trạng và đề ra giải pháp nhằm tăng cường giáo dục pháp luật cho học sinh, sinh viên. Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng xác định: “Nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, đặc biệt coi trọng giáo dục lý tưởng, giáo dục truyền thống lịch sử cách mạng, đạo đức, lối sống, năng lực sáng tạo, kỹ năng thực hành, tác phong công nghiệp, ý thức trách nhiệm xã hội” [4, tr. 216].

Tác giả Doãn Thị Chín với nghiên cứu “Tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật cho sinh viên” [5, tr. 40-45] đăng trên Tạp chí Lý luận chính trị số 4 năm 2016 nhấn mạnh các giải pháp kết hợp phổ biến giáo dục pháp luật với quá trình dạy học. Ngày 20/11/2009, Thủ tướng Chính phủ ra Quyết định số 1928/QĐ-TTg phê duyệt Đề án “Nâng cao chất lượng công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường” [6, tr. 12].

Tác giả Đào Văn Minh với nghiên cứu “Nâng cao ý thức pháp luật cho học viên các trường sỹ quan quân đội hiện nay” [7, tr. 22-24] đăng trên tạp chí Giáo dục số 307 năm 2013 nhấn mạnh vị trí, vai trò của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng với giáo dục ý thức pháp luật.

Tác giả Hoàng Thị Minh với nghiên cứu “Thực trạng và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao ý thức pháp luật cho sinh viên Trường Cao đẳng sư phạm Bà Rịa - Vũng Tàu hiện nay” [8, tr. 55-59] đăng trên Tạp chí Giáo dục số 479 năm 2020 nhấn mạnh sự phối hợp giữa nhà trường, gia đình và các tổ chức chính trị - xã hội trong công tác giáo dục pháp luật cho sinh viên. Tác giả Trần Thị Ngọc Anh, Hoàng Văn Sơn với nghiên cứu “Giáo dục ý thức pháp luật cho người Thái thông qua luật tục” [9, tr. 78-80] đăng trên Tạp chí Giáo dục số đặc biệt năm 2016 nhấn mạnh sự kết hợp của việc giáo dục ý thức pháp luật với các giá trị văn hóa, truyền thống của đồng bào dân tộc.

Tác giả Hoàng Thị Tuyết Mai với nghiên cứu “Nâng cao chất lượng công tác phổ biến, giáo dục pháp luật cho sinh viên Đại học Tân Trào” [10, tr. 1-3] đăng trên tạp chí Quản lý Nhà nước (năm 2022) phân tích thực trạng và đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác phổ biến, giáo dục pháp luật cho sinh viên. Trong đó chú trọng vào việc hoàn thiện hệ thống các văn bản của trường về công tác phổ biến, giáo dục kiến thức pháp luật; đổi mới, nâng cao chất lượng giảng dạy, công tác coi, chấm thi, kiểm tra đánh giá...

Tuy nhiên, Trường Đại học Tây Bắc nơi tập trung học tập, nghiên cứu của các em sinh viên; trong đó có nhiều em là sinh viên dân tộc thiểu số trình độ, năng lực hiểu biết, ý thức pháp luật

của các em còn hạn chế. Song, chưa có công trình nghiên cứu nào về giáo dục ý thức pháp luật cho sinh viên. Do đó, nghiên cứu giải pháp nhằm nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác giáo dục ý thức pháp luật cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế hiện nay là cần thiết và có ý nghĩa quan trọng.

2. Phương pháp nghiên cứu

Để hoàn thành nghiên cứu này, tác giả sử dụng một số phương pháp sau: Phương pháp phân tích, tổng hợp kết hợp với phương pháp điều tra, thống kê, thu thập, xử lý số liệu. Theo đó, tác giả điều tra số lượng mẫu là 1021 sinh viên trên tổng số sinh viên toàn trường từ các khóa K60 đến K62 ở các ngành: Giáo dục chính trị, sư phạm tiếng Anh, sư phạm Lịch sử, sư phạm Ngữ văn, Giáo dục tiểu học, Giáo dục mầm non, Kế toán, Tài chính, Ngân hàng, Nông lâm. Qua đó, làm rõ đặc điểm, tình hình, thực trạng công tác giáo dục ý thức pháp luật cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc. Trên cơ sở đó, đề xuất một số giải pháp nhằm tiếp tục đẩy mạnh có hiệu quả hơn nữa công tác giáo dục ý thức pháp luật cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc.

3. Kết quả và bàn luận

3.1. Thực trạng giáo dục ý thức pháp luật cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc

Giáo dục ý thức pháp luật có vị trí, vai trò quan trọng trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Xã hội chủ nghĩa. Trước hết, ý thức pháp luật là một trong những hình thái ý thức xã hội tồn tại khách quan với các hình thái ý thức xã hội khác như đạo đức, chính trị, tôn giáo, nghệ thuật, khoa học. “Ý thức pháp luật phản ánh tồn tại xã hội của đời sống pháp luật, đời sống xã hội bằng hình thức nhận thức nó và tạo tiền đề cho các chức năng khác của ý thức pháp luật hình thành và phát triển” [2, tr. 19]. Ý thức pháp luật luôn chịu sự tác động đa chiều của nhiều yếu tố như quan điểm chính trị, tư tưởng, lập trường, ý thức hệ của giai cấp cầm quyền, trình độ phát triển kinh tế - xã hội, xu thế và xu hướng phát triển của thời đại. Trong đời sống pháp lí, ý thức pháp luật là nhân tố đóng vai trò quyết định chi phối trực tiếp đến tính chất, hiệu quả thực tế của các hoạt động pháp lí. Quy phạm pháp luật chính là các chuẩn mực, khuôn mẫu và là sản phẩm của sự mô hình hóa ý thức pháp luật theo yêu cầu của đời sống pháp luật. Ý thức pháp luật là thước đo đánh giá mức độ hiệu quả trong công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục và thực thi pháp luật. Theo đó, “Mục tiêu cơ bản của giáo dục pháp luật trước hết là nhằm hình thành ý thức pháp luật ở mỗi thành viên xã hội. Ý thức pháp luật là một trong những hình thái ý thức xã hội được hình thành và phát triển trong mối quan hệ với kết quả công tác tuyên truyền giáo dục pháp luật. Hình thái ý thức này tồn tại ở bất cứ hình thái xã hội nào khi pháp luật xuất hiện với tư cách là một vũ khí để bảo vệ quyền lợi của giai cấp nắm quyền lãnh đạo xã hội. Nếu ý thức xã hội phản ánh tồn tại xã hội nói chung thì ý thức pháp luật là tổng thể những học thuyết, tư tưởng, tình cảm của con người thể hiện thái độ, sự đánh giá về tính công bằng hay không công bằng, đúng đắn hay không đúng đắn của pháp luật hiện hành, pháp luật trong quá khứ và pháp luật cần phải có, về tính hợp pháp hay không hợp pháp trong cách xử sự của con người, trong hoạt động của các cơ quan, tổ chức” [3, tr. 143].

Nhận thức được điều đó, trong những năm qua, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Đại học Tây Bắc luôn quan tâm, tạo điều kiện hỗ trợ công tác giáo dục pháp luật cho sinh viên. Đảng ủy, Ban giám hiệu lãnh đạo, chỉ đạo các khoa, các đơn vị, Phòng, Ban Trung tâm, Đoàn Thanh niên, Hội sinh viên đã tổ chức công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật cho sinh viên thông qua các môn học bổ trợ kiến thức pháp luật và hoạt động ngoại khóa, kịp thời động viên, tạo điều kiện thuận lợi để sinh viên tham gia các câu lạc bộ, các phong trào, hoạt động do Đoàn Thanh niên, Hội sinh viên tổ chức. Phát huy hiệu quả hoạt động giữ gìn an ninh trật tự, đặc biệt là công tác phát thanh tuyên truyền pháp luật trong khu nội trú nhằm đáp ứng nhu cầu cập nhật thông tin về pháp luật của sinh viên.

Sinh viên nhà trường được học tập môn học pháp luật đại cương, pháp luật chuyên ngành như Hiến pháp và Luật học, cung cấp cho các em kiến thức pháp luật cơ bản như: các khái niệm về pháp luật, nguồn gốc, đặc trưng, vị trí, vai trò, chức năng của pháp luật, các khái niệm thực hiện pháp luật, vi phạm pháp luật và trách nhiệm pháp lý, ý thức pháp luật và nội dung một số ngành luật cơ bản phổ biến trong xã hội hiện nay như: Luật Hành chính, Luật Hình sự, Luật Hôn nhân - Gia đình, Luật Dân sự, Luật Lao động, Luật kinh doanh, Luật Bảo hiểm... Qua đó, trình độ hiểu biết về pháp luật của sinh viên ngày càng được nâng cao. Đa số các bạn đã có những hiểu biết về những vấn đề nền tảng cơ bản của pháp luật, về quyền và nghĩa vụ của công dân. Các nội dung cơ bản của Hiến pháp, các ngành luật, Bộ luật... Theo kết quả điều tra trên tổng số 1021 sinh viên từ các khóa K60 đến K62 ở các ngành: Giáo dục chính trị, sư phạm tiếng Anh, sư phạm Lịch sử, sư phạm Ngữ văn, Giáo dục tiểu học, Giáo dục mầm non, Kế toán, Tài chính, Ngân hàng, Nông lâm. Kết quả có 11,3% trả lời đã từng đọc Hiến pháp 1946, Hiến pháp 1959 (15%), Hiến pháp 1980 (21,5%), Hiến pháp 1992 (26,5%), Hiến pháp 2013 (48,4%), Bộ luật Lao động (52%), Luật Hôn nhân và gia đình (66,6%), Luật Giao thông đường bộ (66,4%), Bộ luật Hình sự (55,7%), Bộ luật Dân sự (62,2%) thể hiện chi tiết trong Bảng 1.

Bảng 1. Tỷ lệ mức độ hiểu biết của sinh viên về các văn bản pháp luật

Các văn bản pháp luật	Số SV được hỏi	Số SV đã đọc	Tỷ lệ (%)
Hiến pháp 1946	1021	115	11,3
Hiến pháp 1959	1021	153	15
Hiến pháp 1980	1021	220	21,5
Hiến pháp 1992	1021	271	26,5
Hiến pháp 2013	1021	494	48,4
Bộ luật hình sự	1021	589	57,7
Bộ luật lao động	1021	531	52
Luật hôn nhân và gia đình	1021	680	66,6
Luật giao thông đường bộ	1021	678	66,4
Bộ luật dân sự	1021	635	62,2
Các luật và bộ luật khác	1021	279	27,3

(Nguồn: Đào Thị Thủy, Phiếu điều tra thực trạng giáo dục pháp luật của sinh viên Trường đại học Tây Bắc, 2023)

Nhìn chung, phần đông sinh viên của Trường Đại học Tây Bắc đều có ý thức chấp hành pháp luật, tuân thủ đúng các quy định nội quy của nhà trường, có ý thức gìn giữ trật tự kỷ cương nơi cư trú, nơi học tập. Việc chấp hành pháp luật của các bạn thể hiện trong từng việc làm của các bạn ở gia đình, tại địa phương và khi đi học như: ý thức bảo vệ tài nguyên môi trường, tuân thủ quy định của luật giao thông đường bộ, thực hiện đúng luật cư trú, không sa vào các tệ nạn xã hội.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, trong công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, nâng cao ý thức pháp luật cho sinh viên trường đại học Tây Bắc còn một số tồn tại, hạn chế như: Về cơ bản mức độ hiểu biết, trình độ nhận thức và năng lực pháp luật của sinh viên Trường Đại học Tây Bắc đã được nâng lên song còn ở mức thấp. Một bộ phận các bạn sinh viên chưa thật sự hiểu biết và nhận thức đúng đắn về pháp luật dẫn đến tình trạng vi phạm pháp luật như: vi phạm giao thông, đi xe mô tô, xe gắn máy không đội mũ bảo hiểm, không có giấy phép lái xe, chở quá số người quy định, vượt đèn đỏ, chạy quá tốc độ, lạng lách, đánh võng, uống rượu bia khi lái xe; tình trạng vi phạm quy chế thi, kỷ luật, nội quy của Nhà trường, ký túc xá còn khá phổ biến; cá biệt vẫn còn tình trạng mắc vào các tệ nạn xã hội như: trộm cắp, cướp giật, cờ bạc, sử dụng rượu bia, chất kích thích, gây gỗ, đánh nhau trong trường học... Nghiên cứu khảo sát 70 giảng viên giảng dạy, làm việc tại trường Đại học Tây Bắc với nội dung: Thầy (Cô) đánh giá như thế nào về mức độ vận dụng kiến thức pháp luật của sinh viên trong nhà trường? Kết quả cho thấy: Mức độ vận dụng tốt (1,4%); chưa tốt (94,3%); không biết cách vận dụng (4,3%) thể hiện chi tiết trong Bảng 2. Chính vì vậy, việc nâng cao ý thức pháp luật cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc là hết sức cần thiết trong bối cảnh hiện nay.

Bảng 2. Đánh giá của giảng viên về mức độ vận dụng kiến thức pháp luật của sinh viên

Mức độ đánh giá	Số phiếu	Tỷ lệ (%)
Tốt	01	1,4
Chưa tốt	66	94,3
Không biết cách vận dụng	03	4,3

(Nguồn: Đèo Thị Thủy, Phiếu điều tra thực trạng giáo dục pháp luật của sinh viên Trường đại học Tây Bắc, 2023)

3.2. Một số giải pháp nâng cao ý thức pháp luật cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc

Một là, Đảng uỷ, Ban Giám hiệu nhà trường, các khoa, phòng, ban chức năng; đặc biệt là Phòng Chính trị và công tác quản lý người học; Phòng Đào tạo, Đoàn Thanh niên, Hội sinh viên, Trung tâm Giáo dục quốc phòng an ninh sinh viên trường Đại học Tây Bắc cần tiếp tục làm tốt hơn nữa công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục, nâng cao nhận thức, hiểu biết và ý thức pháp luật của sinh viên, rèn luyện tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống cho sinh viên thông qua quá trình giảng dạy, học tập, nghiên cứu khoa học, hoạt động ngoại khóa, trải nghiệm tìm hiểu về pháp luật. Qua đó củng cố niềm tin của các em vào đường lối, chủ trương của Đảng; chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Hai là, trong công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật, nâng cao chất lượng giáo dục pháp luật và ý thức pháp luật cho sinh viên, nhà trường cần nghiên cứu, triển khai rộng rãi, đồng bộ đến toàn thể cán bộ, giảng viên và sinh viên, kết hợp giữa lý thuyết và thực tiễn; chú trọng tập trung vào giáo dục, rèn luyện năng lực, phẩm chất, đạo đức nhân cách, kỹ năng sống thông qua các kiến thức pháp luật áp dụng vào trong thực tiễn cuộc sống. Theo đó, nhà trường cần tập trung trang bị cho sinh viên những kiến thức pháp luật cơ bản về phòng chống tệ nạn xã hội, sử dụng Internet an toàn, hiệu quả, pháp luật phòng chống bạo lực gia đình, bạo lực học đường, bạo lực tình dục, phòng chống lạm dụng tình dục, pháp luật về môi trường, kinh doanh, thuế, an toàn lao động, bảo hiểm; pháp luật về giáo dục và đào tạo, khoa học và công nghệ; pháp luật về an toàn giao thông, phòng chống ma túy, phòng chống HIV/AIDS... “Thông tin pháp luật đóng vai trò rất quan trọng, có tác động rất lớn đến ý thức pháp luật, hành vi pháp luật và lối sống theo pháp luật của sinh viên trong các nhà trường. Pháp luật sẽ không có tác dụng giáo dục nếu như thiếu các kênh truyền tải phong phú, đa dạng. Những kênh đó có thể là xuất bản phẩm chính thức về pháp luật; sách báo pháp lý, lý luận phổ thông; các phương tiện thông tin đại chúng; bài giảng, nói chuyện của giảng viên, tuyên truyền viên; giao tiếp với các luật gia, các trung tâm pháp lý; sách, báo phim ảnh có nội dung pháp lý...” [5, tr. 40-45].

Ba là, nhà trường cần phải đa dạng các hình thức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục kiến thức pháp luật như: Tuyên truyền, phổ biến, thảo luận, tranh luận, tổ chức các buổi sinh hoạt ngoại khoá về các chủ đề pháp luật, báo cáo thời sự pháp luật, khảo sát, đánh giá tình hình thực hiện pháp luật, tổ chức các chuyên đề về pháp luật, xây dựng mô hình “sinh viên với pháp luật”, tọa đàm, nói chuyện, tình huống, vẽ tranh, phát hành tài liệu tuyên truyền pháp luật, in pano, áp phích, phát động phong trào “văn hoá pháp luật” trong nhà trường, đa dạng hóa các hình thức phổ biến, triển khai trên diện rộng những hình thức mới đang phát huy hiệu quả trên thực tế trên các nền tảng mạng xã hội Internet, Youtube, Facebook, Zalo... hướng đến mục tiêu: “Tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, ý thức tôn trọng pháp luật và hành vi nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật của nhà giáo, cán bộ quản lý cơ sở giáo dục và người học, góp phần ổn định môi trường giáo dục, nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, góp phần tăng cường hiệu quả quản lý của nhà nước về giáo dục” [6, tr. 12].

Bốn là, nhà trường cần kết hợp giáo dục ý thức pháp luật với giáo dục tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống cho sinh viên. Bồi dưỡng cho các em nhân sinh quan, thế giới quan khoa học thông qua các môn học như: Triết học Mác - Lênin, Kinh tế chính trị Mác - Lênin, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, Tư tưởng Hồ Chí Minh. Nhà trường tăng cường tổ chức các cuộc thi Olympic các bộ môn khoa học Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh; Cuộc thi Học tập và làm theo tấm gương tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, các cuộc thi tìm hiểu về kiến thức

pháp luật...: “Nâng cao trình độ hiểu biết và khả năng vận dụng đúng đắn sáng tạo những vấn đề cơ bản lý luận của chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về Nhà nước và xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa” [7, tr. 23].

Năm là, nhà trường cần có sự phối kết hợp giữa nhà trường, gia đình và các tổ chức chính trị - xã hội. Việc nâng cao ý thức pháp luật cho sinh viên đòi hỏi phải có sự chung tay của toàn xã hội, kết hợp chặt chẽ giữa gia đình, nhà trường và xã hội. Trong đó, vai trò giáo dục của nhà trường là rất quan trọng. Xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, kết hợp chặt chẽ giữa nhà trường với gia đình và xã hội “Sự phối hợp giữa nhà trường, gia đình và các tổ chức chính trị - xã hội chính là phát huy sức mạnh tổng hợp của cả ba môi trường để tạo nên động lực thúc đẩy hoạt động giáo dục pháp luật cho sinh viên đạt hiệu quả cao hơn. Vì thế, tất cả các lực lượng trong xã hội cần phải nâng cao hơn nữa tinh thần trách nhiệm của mình, chủ động phối hợp để chung tay góp phần thực hiện tốt hơn công tác giáo dục pháp luật cho thế hệ trẻ trở thành những công dân hữu ích cho đất nước” [8, tr. 58].

Sáu là, nhà trường cần làm tốt hơn nữa công tác đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ giảng viên; đặc biệt là đội ngũ cán bộ, giảng viên giảng dạy pháp luật, phụ trách công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức pháp luật. Cán bộ, giảng viên phải phát huy tinh thần tích cực, chủ động, năng động, sáng tạo, không ngừng học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, tác phong làm việc, là tấm gương sáng cho sinh viên. Thường xuyên trao đổi kinh nghiệm về phương pháp, kỹ thuật dạy học đặc biệt là phương pháp dạy học tích cực, phương pháp dạy học hiện đại trong giảng dạy, nghiên cứu khoa học, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục kiến thức pháp luật, kết hợp công tác giáo dục pháp luật với giáo dục đạo đức, lối sống, an ninh, quốc phòng. Đồng thời, phát huy tính tích cực, chủ động, tinh thần tự hào, tự tôn dân tộc, ham học hỏi của sinh viên; đặc biệt là các em sinh viên người dân tộc thiểu số, vùng cao, biên giới tiếp giáp với các tỉnh Bắc Lào. “Tổ chức giáo dục các giá trị truyền thống cho giới trẻ, xây dựng, khôi phục các thiết chế văn hóa cộng đồng, lễ hội truyền thống; giáo dục cho thế hệ trẻ dân tộc Thái ý thức, tinh thần tự tôn, tự hào dân tộc với phương châm tìm hiểu, bảo tồn và phát huy giá trị truyền thống của dân tộc, vừa là trách nhiệm, vừa là quyền lợi của mỗi người” [9, tr. 78].

4. Kết luận

Như vậy, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục kiến thức pháp luật, nâng cao trình độ hiểu biết, năng lực nhận thức, ý thức pháp luật cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc có vị trí, vai trò quan trọng trong sự nghiệp giáo dục đào tạo, nâng cao trình độ, chất lượng nguồn nhân lực phục vụ đắc lực sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng, phát triển toàn diện kinh tế - xã hội khu vực Tây Bắc. Những kết quả đạt được là cơ sở, tiền đề cho thầy và trò nhà trường tiếp tục nỗ lực cố gắng, đoàn kết, phát huy tinh thần tích cực, chủ động, năng động, sáng tạo hoàn thành thắng lợi mục tiêu giáo dục, đào tạo, nghiên cứu, ứng dụng, chuyển giao tiến bộ khoa học công nghệ và hợp tác quốc tế; xây dựng, phát triển Trường Đại học Tây Bắc tiếp tục phát triển hơn nữa trong thời gian tới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] Communist Party of Vietnam, *Document of the 13th National Party Congress*, vol. 1, National Political Publishing House, Hanoi, 2021.
- [2] D. T. Dao, “Features of the process of forming legal consciousness in Vietnam today,” PhD thesis in philosophy, Training units, Hanoi, 2000.
- [3] H. D. Phan, “The current situation and solutions to legal education and raising legal awareness for students,” *Legislative Research Journal*, vol. 6, p. 143, 2009.
- [4] Communist Party of Vietnam, *Document of the 11th National Party Congress*. National Political Publishing House, Hanoi, 2011.
- [5] T. C. Doan, “Strengthening the dissemination and education of law for students,” *Journal of Political Theory*, vol. 4, pp. 40-45 2016.

-
- [6] Prime Minister, Decision No. 1928/QĐ-TTg of the Government dated November 20, 2009 approving the project “*Improving the quality of law dissemination and education in schools*”, Hanoi, 2009.
- [7] V. M. Dao, “Raising legal consciousness for students of military officer schools today,” *Journal of Education*, vol. 307, pp. 22-24, 2013.
- [8] T. M. Hoang, “The current situation and propose some solutions to raise the legal consciousness for students of Ba Ria - Vung Tau Pedagogical College today,” *Journal of Education*, vol. 479, pp. 55-59, 2020.
- [9] T. N. A. Tran and V. S. Hoang, “Educating Thai people on legal consciousness through customary law,” *Journal of Education*, Special Issue, pp. 78-80 2016.
- [10] T. T. M. Hoang, “Improving the quality of law dissemination and education for students of Tan Trao University,” *State Management Magazine*, pp. 1-3, 2022. [Online]. Available: <https://www.quanlynhanuoc.vn/2022/05/05/nang-cao-chat-luong-cong-tac-pho-bien-giao-duc-phap-luat-cho-sinh-vien-dai-hoc-tan-trao/>. [Accessed July 18, 2023].